

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-
педагогічної роботи

АнтоніАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

галузь знань **29 «Міжнародні відносини»**

спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**

освітні програми «Міжнародний бізнес», «Міжнародні фінанси»

вид дисципліни **обов'язкова**

факультет **Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу**

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії факультету МЕВ та ТБ Шедякова Т. Є.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

В. о. завідувача кафедри

(підпис)

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

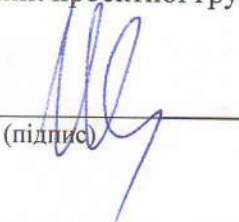

(підпис)

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи) «Міжнародні фінанси» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(підпис)

Ірина ШКОДІНА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини» складена відповідно до освітньо-професійних програм «Міжнародний бізнес» та «Міжнародні фінанси» підготовки бакалавра спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів системи компетентностей, які необхідні для озброєння спеціальними знаннями з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації, а також ознайомлення студентів з навчальним планом, освітньо-професійною програмою та кваліфікаційною характеристикою підготовки бакалаврів з міжнародних відносин.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК 4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК 3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК 4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК 12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК 14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 18. Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

1.3 Кількість кредитів – 3.

1.4 Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-
Семестр	
1-й	-
Лекції	
30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
15 год.	-
Лабораторні заняття	
Не заплановано	-
Самостійна робота	
45 год.	-
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН 1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН 2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН 25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини»

Зміст. Предмет вивчення дисципліни, її місце серед інших економічних дисциплін, структура і логіка викладання. Значення в підготовці спеціалістів. Мета, завдання і нові підходи до вивчення курсу, його інформаційно- методичне забезпечення.

Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства

Зміст. Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, фактори розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку. Нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу. Соціально-економічний принцип систематизації країн світу. Місце окремих угруповань країн у СГ і МЄВ. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці. Соціально-економічна структура.

Тема 3. Міжнародні торговельні відносини

Зміст. Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля як форма МЄВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Зміни в товарній структурі МТ. Стандартизація товарів на світовому ринку. Міжнародні товарні номенклатури. Штрихові коди. Міжнародна асоціація товарної нумерації «GS1». Асоціація «GS1–У країна». Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу. Головні причини і наслідки збільшення взаємної торгівлі економічно розвинених країн. Роль країн, що розвиваються в МТ. Місце нових індустріальних країн (НІК) у світовій торгівлі. Країни з перехідною економікою в МТ.

Проблеми реструктуризації зовнішньої торгівлі нових незалежних держав (ННД). Монополізація світової торгівлі. Види товарних ринків за ступенем монополізації. Закритий і відкритий сектори світового ринку, їх особливості. Кон'юнктура товарних ринків – сутність, фактори формування і розвитку, система показників вивчення й основні форми виявлення. Ціноутворення на світовому ринку. Ціна як важливий показник кон'юнктури товарних ринків. Світова ціна, її ознаки. Фактори ціноутворення. Множинність цін на світовому ринку. Рівні світових цін: Інформаційна система світових цін товарних ринків. Проблеми нееквівалентного обміну. Поняття «умови торгівлі» і його економічний зміст.

Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва

Зміст. Міжнародний поділ праці (МПП) – вихідна основа розвитку СГ і МЄВ. МПП як форма прояву суспільного поділу праці. Етапи розвитку МПП. Фактори поглиблення МПП. Вплив технологічної революції на МПП. Головні організаційно-економічні форми втілення МПП. Система міжнародного поділу праці та основні тенденції її розвитку у сучасних умовах. Міжнародна спеціалізація виробництва. Міжнародне виробниче кооперування. Проблеми і передумови участі України в МПП.

Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг.

Зміст. Значення світового ринку послуг, передумови його формування. Специфічні ознаки міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура і географічні напрямки. Секторальні ознаки розвитку міжнародних ринків послуг. Міжнародні інжинірингові послуги. Міжнародний консалтинг. Міжнародний аутсорсинг. Міжнародні телекомунікаційні, фінансові, страхові послуги. Туристичні послуги на світовому ринку. Міжнародні туристські потоки. Фактори розвитку міжнародного туризму. Франчайзинг у системі міжнародних послуг. Регулювання умов використання товарних знаків, Мадридська угода про їх міжнародну реєстрацію. Міжнародний лізинг, його види. Головні країни-експортери лізингових послуг. Значення міжнародного лізингу в МТ та міжнародній інвестиційній діяльності. Проблеми участі України в міжнародній торгівлі послугами.

Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво

Зміст. Загальні передумови розвитку міжнародної інвестиційної та виробничої діяльності. Міжнародний рух капіталу: суть, чинники, форми. Інвестиційний клімат. Види зарубіжних інвестицій, їх масштаби. Зміни частки головних економічних центрів у вивозі капіталів. Основні потоки міжнародного обміну капіталами. Макроекономічні наслідки вивозу капіталу для країн-донорів та країн-реципієнтів. Вивіз капіталу як фактор інтенсифікації міжнародної інвестиційної і виробничої діяльності. Іноземні інвестиції в економіці України. ТНК – головні суб'єкти міжнародної виробничої та інвестиційної діяльності, їх сутність і еволюція, сучасна стратегія. Типи монопольних об'єднань. Роль внутрішньо корпоративного обміну. Суперечності між ТНК і національно-державною формою політичної організації суспільства. Регулювання діяльності ТНК. Роль фінансово-промислових груп (ФПГ) у розвитку міжнародного виробничого співробітництва. Спільні підприємства (СП). Передумови й особливості розвитку спільного підприємництва. Організаційно-правові й економічні форми створення і функціонування СП. Масштаби, рівень і динаміка розвитку СП. Міжнародні стратегічні альянси (МСА). Роль МСА у сучасному науково-технічному міжнародному співробітництві. Вільні економічні зони (БЕЗ). Класифікація БЕЗ, особливості функціонування. Діяльність БЕЗ у різних країнах. Передумови розвитку міжнародної підприємницької діяльності в Україні.

Міжнародні фінансові ринки та рух капіталу. Міжнародні фінансові центри, передумови їх функціонування. Податкові гавані. Офшорні зони. Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності: суть, його цілі, інструменти.

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили

Зміст. Поняття міжнародної міграції робочої сили, її економічна природа, рушійні сили та етапи розвитку. Масштаби, форми й основні тенденції розвитку сучасних міграційних процесів. Види міжнародної міграції. Міжнародний ринок спеціалістів високої кваліфікації («золотих комірців») і проблема «впливу інтелекту». Роль НТР у розвитку міграції робочої сили, наукових та інженерно-технічних кадрів. Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції. Міжнародна міграція робочої сили і платіжні баланси країн. Загальні закономірності створення світового ринку робочої сили, головні регіони і центри її міжнародного тяжіння й експорту. Міжнародні монополії і ринок праці. Форми і засоби експлуатації робочих-іммігрантів. Державне і міжнародне регулювання трудової міграції. Міжнародна організація праці (МОП), Міжнародна організація з питань міграції (МОМ) та їх роль у вирішенні питань безробіття і захисту прав трудящих. Програми стимулювання еластичності ринку праці і забезпечення зайнятості населення. Гнучкість ринку праці. Проблеми трудової міграції і ринку робочої сили в Україні.

Тема 8. Міжнародний науково-технічний обмін

Зміст. Передумови науково-технічного співробітництва (НТС). НТС як форма МЕНВ. Традиційні і нові форми НТС країн світу. Вплив НТР на розвиток міжнародного НТС. Міжнародний рух технологій та механізм їх передачі. Спільні наукові дослідження. Міжнародні науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР). Обмін науково-технічними досягненнями і досвідом. Взаємні консультації з основних питань НТС. Розробка науково-технічних прогнозів. Співробітництво у галузі науково-технічної інформації, винахідництва та патентної справи. Спільні наукові дослідження щодо захисту навколишнього середовища, у медицині, освоєнні космосу і Світового океану. Напрями НТС – електронізація господарства, його автоматизація, нові види конструкційних матеріалів, біотехнології, атомна енергетика та ін.

Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини

Зміст. Національні, міжнародні і світова валютні системи, їх сутність, елементи. Поняття валюти й її види. Конвертованість валют. Валютний курс, його види. Валютний паритет. Котирування валют. Крос-курс. Валютні ринки та валютні операції. Принципи, форми та інструменти валютної політики держав з відкритою економікою. Еволюція світової валютної системи. Паризька, Генуезька, Бреттон-Вудська і Ямайська валютні системи. Європейська валютна система в повоєнний період. Валютно-фінансова система країн ЄС. Роль долара як світової валюти. Еволюція ролі та перспективи золота в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Проблема диверсифікації міжнародних валютних резервів. Механізм міжнародних розрахунків. Платіжний і розрахунковий баланси, їх структура. Платіжний баланс як індикатор взаємин національної економіки з зовнішнім світом. Методи регулювання платіжного балансу. Нестабільність міжнародних розрахунків і основні проблеми платіжних балансів країн світу.

Тема 10. Міжнародні кредитні відносини

Зміст. Міжнародний кредит, його роль у світовій економіці, функції у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. Сутність міжнародних кредитних відносин. Основні види кредитних угод. Умови надання кредитів. Кредитні міжбанківські ставки. Класифікація кредитів. Передумови формування і розвиток світового ринку позичкових капіталів

(СРПК), його функції. Різноманітність операцій на СРПК. Світовий грошовий ринок і ринок цінних паперів. Сутність та особливості розвитку євrorинку. Фактори розвитку євrorинку та його сектори. Валютна й інституціональна структура СРПК. Система SWIFT. Роль транснаціональних банків у розподілі та перерозподілі міжнародних позичкових ресурсів. Регіональні зміни у сфері зовнішніх запозичень. Проблеми зовнішньої заборгованості у МEB. Форми, структура і масштаби зовнішньої заборгованості. Інструменти управління зовнішнім боргом країн. Проблема заборгованості і значення іноземних кредитів для економічного розвитку України.

Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція

Зміст. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ) - закономірність розвитку світового господарства і МEB. Сутність, цілі і значення МЕІ, основні ознаки. Передумови і фактори розвитку МЕІ як якісно нового рівня МEB. Головні учасники й організатори процесу МЕІ, його сучасні особливості. Форми МЕІ. Етапи формування міжнародних економічних інтеграційних угруповань. Економічні ефекти інтеграції. Регіональний характер МЕІ як її особливість. Регіональні Інтеграційні об'єднання економічно розвинених країн. Об'єктивні передумови, політичні й економічні цілі, основні етапи розвитку західноєвропейської економічної інтеграції. Єдність економічної системи країн ЄС. Особливості розвитку аграрної сфери. Створення західноєвропейської моделі єдиного промислового і науково-технічного розвитку. Єдина науково-технічна політика. Інституціональна структура і політико-правові механізми ЄС. Політика ЄС відносно третіх країн та їх угруповань. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна й ЄС. Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). ЄС – ЄАВТ. Північноамериканська економічна інтеграція. Формування Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА). США у світових інтеграційних процесах. Глобальна політика США щодо процесів європейської економічної інтеграції. Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються. Роль МЕІ у здійсненні НМЕП.

Тема 12. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин

Зміст. Поняття «міжнародні економічні організації» (МЕО). Роль МЕО в системі МEB. МЕО як вияв тенденції багатостороннього економічного співробітництва. Головні функції, принципи і методи діяльності МЕО, механізм управління, фінансові кошти. Участь країн у МЕО як одна з форм реалізації їх суверенітету. Сучасна система МЕО, їх класифікація. Економічна діяльність ООН, її рівні. Система головних органів ООН. Генеральна Асамблея. Економічна і соціальна рада ООН (ЕКОСОР). Програми ООН. Регіональні комісії ООН з соціальних і економічних питань. МЕО поза системою ООН. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). Група Світового банку, мета створення, функції, структура. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових організацій: компетенція, фінансові кошти, організаційна структура, особливості кредитної діяльності. Фонди МВФ. Програми МВФ в Україні. Банк міжнародних розрахунків (БМР) у системі регулювання валютно-кредитних відносин. Група десяти (Паризький клуб). Лондонський клуб. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Головні напрями діяльності ЄБРР в Україні. Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), особливості його діяльності. Регіональні банки реконструкції та розвитку в Африці, Азії, Латинській Америці, їх роль у економічному розвитку країн, що розвиваються. Основні ризики та можливості для міжнародного бізнесу. Особливості управління ризиками. Управління ризиками корпорацій.

Тема 13. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків

Зміст. Необхідність і значення інтеграції України до СГ і МЄВ. Передумови входу України до світового економічного простору. Проблеми економічної безпеки. Трансформація структури зовнішньої торгівлі. Реалізація конкурентних переваг. Україна в міжнародних інвестиційних відносинах. Стабілізація виробництва та його структурна перебудова, залучення іноземних інвестицій. Створення конкурентного середовища. Досягнення експортно-імпоротної збалансованості. Зменшення рівня бартерного обміну. Національні економічні інтереси України у сфері МЄВ: регіональні, субрегіональні і локальні. Головні напрями розвитку МЄВ: розвиток двосторонніх міжнародних відносин, розширення участі у європейському регіональному співробітництві, співробітництво в межах СНД, членство в міжнародних організаціях. Пріоритети України в регіональному співробітництві. Проблеми співробітництва з ЄС. Нові регіональні напрями зовнішньоекономічних зв'язків України. Україна – член СОТ: зовнішні детермінанти економічного розвитку країни. Переваги та загрози лібералізації внутрішнього ринку та зовнішньої торгівлі.

Тема 14. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин

Зміст. Формування економічної єдності світу. Поглиблення інтернаціоналізації СГ. Роль НТР у зближенні якісних характеристик сучасного виробництва. Глобалізація економічного розвитку і роль МЄВ у налагодженні зв'язків національних економік зі світовим господарством, формуванні елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми. Моделі економічного розвитку. Глобальні інвестиційні цикли. Глобальні проблеми СГ і МЄВ. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи вирішення глобальної продовольчої проблеми. Глобальна енергетична проблема. Міжнародний тероризм у контексті безпеки світової спільноти. Координація міжнародної економічної політики.

Тема 15. Глобалізація та глобальні проблеми людства

Зміст. Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Причини формування глобалізаційних процесів. Позитивні і негативні наслідки глобалізації. Фінансова глобалізація. Ключові елементи фінансової революції. Класифікація глобальних проблем. Шляхи вирішення глобальних проблем. Наслідки глобалізації та антиглобалізм. Глобальні проблеми. Географічний поділ МЄВ. Міжнародне економічне співробітництво та інтернаціоналізація господарської діяльності. Урбанізація і агломерація світової економіки.

Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві

Зміст. Сутність поняття «транснаціональна корпорація». Схожості і відмінності між транснаціональними корпораціями (ТНК) і багатонаціональними (мультинаціональними) корпораціями (МНК). Причини виникнення ТНК. Етапи еволюції транснаціональної діяльності корпорацій. Типи ТНК. ТНК як агент глобалізації світової економіки. Транснаціоналізація. Середовище функціонування транснаціональних корпорацій. Розвиток транснаціонального бізнесу та необхідність контролю за діяльністю ТНК. Проблеми розвитку міжсистемних та внутрішньосистемних діалогів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини»	5	2				3
Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	7	2	2			3
Тема 3. Міжнародні торгівельні відносини	5	2				3
Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	7	2	2			3
Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг	5	2				3
Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	7	2	2			3
Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили	5	2				3
Тема 8. Міжнародний науково-технічний обмін	7	2	2			3
Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	7	2	2			3
Тема 10. Міжнародні кредитні відносини	5	2				3
Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція	7	2	2			3
Тема 12. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	4	2				2
Тема 13. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків	7	2	2			3
Тема 14. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	3	1				2
Тема 11. Глобалізація та глобальні проблеми людства	5	2				3
Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	4	1	1			2
Усього годин	90	30	15			45

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	2
2	Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	2
3	Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	2
4	Тема 8. Міжнародний науково-технічний обмін	2
5	Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	2
6	Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція	2
7	Тема 13. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків	2
8	Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	1
Разом		15

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини»	3	Опитування та виступи із доповідями
2	Тема 2. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства	3	Опитування та виступи із доповідями
3	Тема 3. Міжнародні торгівельні відносини	3	Опитування та виступи із доповідями
4	Тема 4. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва	3	Опитування та виступи із доповідями
5	Тема 5. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг	3	Опитування та виступи із доповідями
6	Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво	3	Опитування та виступи із доповідями
7	Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили	3	Опитування та виступи із доповідями
8	Тема 8. Міжнародний науково-технічний обмін	3	Опитування та виступи із доповідями
9	Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини	3	Опитування та виступи із доповідями

10	Тема 10. Міжнародні кредитні відносини	3	Опитування та виступи із доповідями
11	Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція	3	Опитування та виступи із доповідями
12	Тема 12. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні міжнародних економічних відносин	2	Опитування та виступи із доповідями
13	Тема 13. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків	3	Опитування та виступи із доповідями
14	Тема 14. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин	2	Опитування та виступи із доповідями
15	Тема 11. Глобалізація та глобальні проблеми людства	3	Опитування та виступи із доповідями
16	Тема 16. Міжнародні корпорації у світовому господарстві	2	Написання контрольної роботи
Разом		45	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи контролю

Метод контролю – це система дій, націлена на перевірку знань студента. В дисципліні «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини» для денної форми навчання використовуються наступні форми контролю:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої інформації, а також усний контроль у формі доповіді студентом стосовно проблеми, що не була вирішена в рамках інформації, даної у лекції;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

письмовий поточний тестовий контроль;

підсумковий контроль у вигляді заліку.

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

1) Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях (за п'ятибальною шкалою) встановлюються за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;

знання основної та додаткової літератури;

уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій (кейсів),

розв'язання задач, проведення розрахунків тощо при виконанні завдань,

внесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах і аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з відповідей інших осіб.

5 балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також підручників і навчальних посібників. Студент повинен знати як саме економічні категорії і закони проявляються в ринкових умовах на мікрорівні та на макрорівні здійснювати порівняльний аналіз, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонуваного йому проблем, демонструвати знання законодавчих та нормативних актів України.

4 бали свідчать, що студент має тверді знання з дисципліни «Вступ до фаху «Міжнародні економічні відносини» в обсязі навчальної програми, вміє використовувати інструментарій мікроаналізу. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення питань.

3 бали ставляться тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали ставляться, коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

2–0 балів ставляться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

2) Критерії оцінки знань при виконанні задач

5 балів ставляться, коли студент дає повну вичерпну відповідь. Вона складається з правильних арифметичних дій, доцільного та логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків.

4 бали ставляться тоді, коли теоретичне обґрунтування зроблене, хід розв'язання вірний, але є помилка при арифметичних розрахунках.

3 бали студент отримує у тому випадку, коли арифметичне рішення задачі дається без повного теоретичного обґрунтування.

2–0 ставляться, коли студент зовсім не розв'язує задачі, або розв'язує її неправильно. Опис та розв'язок є повністю ідентичним опису і розв'язку задачі іншим студентом.

3) Критерії оцінки відповідей на тестові завдання

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1–2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання ставиться в залежності від набраної кількості балів.

5 балів ставляться, якщо правильні відповіді складають 90–100%.

4 бали ставляться, якщо правильні відповіді складають 70–89%.

3 бали ставляться, якщо правильні відповіді складають 50–69%.

2–0 ставляться, якщо правильні відповіді складають до 50%.

4) Критерії оцінювання аналітично-пошукових завдань та рефератів

5 балів ставляться за умов, якщо студент продемонстрував вміння всебічно, безпомилково, в логічній послідовності проаналізувати проблему, проявив творчий підхід, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, проявив авторське ставлення, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки;

4 бали ставиться студентові, який продемонстрував вміння всебічно та безпомилково проаналізувати проблему, проаналізував альтернативні теоретичні погляди, використав значний фактичний та статистичний матеріал, сформулював висновки, проте відсутній творчій підхід при аналізі проблем

3 бали отримує студент, який виконав завдання з незначними помилками, в недостатній мірі використав статистичний та фактичний матеріал, не виявив авторського розуміння проблеми;

2 бали ставиться студентові, який припускається грубих помилок та логічної непослідовності під час виконання завдання, не використав сучасну літературу та сучасний фактичний матеріал.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота																Разом	Залік	Сума
Семінарські заняття																		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	60	40	100
	8		8		7		7	8		7		8			7			

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

Увага! У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання певний відсоток семінарських занять буде проведений в дистанційній формі (із використанням платформ Zoom та Google Classroom, код класу w7хоj3w, посилання: <https://classroom.google.com/c/MTg2ODM3NzEuMTk3>). В такому разі, усні відповіді, опитування, дискусії відбуваються за розкладом на платформі Zoom, а письмові завдання за темами надсилаються через платформу Google Classroom.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Амеліна І. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / І. В. Амеліна. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 256 с.
2. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник. – Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 256 с.
3. Андрійчук В. Г. Геоелектроніка у системі «глобальних підприємств». – Політика і час. – 2003. № 7. – С. 29–38.
4. Андросова Т. В. Міжнародні організації / Т. В. Андросова, В. О. Козуб. – Харків : ХДУХТ, 2006. – 263 с.
5. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини / С. В. Бестужева – Харківський національний економічний університет. – Харків : ХНЕУ, 2009 р. – 384 с.
6. Боринець С. Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини: підручник / С. Я. Боринець. – вид 5-те, переробл. і допов. – Київ : Знання, 2008. – 582 с.
7. Бураковський І. В. Глобальна фінансова криза: уроки для світу та України / І. В. Бураковський, О. В. Плотніков. – Харків : Фоліо, 2009. – 299 с.
8. Вачевський М. Маркетинг світового господарства та Україна в міжнародних економічних відносинах // Вища школа. – 2010. – № 2. – С. 60–67.
9. Вишняк Л. Розвиток міжнародного бізнесу в Україні в умовах глобальної фінансової кризи / Вишняк Л. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Київ, 2011. – Вип. 98, ч. 2. – С. 78–79.
10. Воронова А. Е. Міжнародні економічні організації : навч. посібник / Воронова А. Е., Єрохіна Л. В., Рябенко Л. І. – Київ : ВД «Професіонал», 2006. – 352 с.
11. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник / А. П. Голіков, Н. А. Казакова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 116 с.
12. Вступ України до СОТ: новий виклик економічній реформі / Бураковський І. В., Хендріх Л., Хоффманн Л. та ін. – Київ : Альфа-Принт, 2003. – 291 с.
13. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір: монографія / О. О. Любівцева та ін. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2010. – 160 с.
14. Голіков А. П., Дейнека О. Г., Позднякова Л. О., Черномаз П. О. Економіка зарубіжних країн: навч. посібник. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 464 с.
15. Горбач Л. М., Плотніков О. В. Міжнародні економічні відносини: підручник. – Київ : Кондор, 2005. – 266 с.
16. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навч. посібник – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 136 с.
17. Економіка зарубіжних країн: навч. посібник / за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, К. І. Ржепішевського. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 352 с.
18. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навч. посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 496 с.
19. Козик В. В., Панкова Л. А., Даниленко Н. Б. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник. – Київ : Знання-Прес, 2003. – 406 с.
20. Лук'яненко Д. Г., Поручник А. М., Циганкова Т. М. Міжнародна економіка: навч. посібник. – Київ : КНЕУ, 2001. – 488 с.
21. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. 8-ме вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2011. – 470 с.
22. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник для студентів та аспірантів вищих навч. закладів / О. С. Передрій. 4-те вид., перероб. і доп. – Київ : Знання, 2008. – 264 с.

23. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. І. М. Школи. – Київ : КНЕУ, 2003. – 589 с.
24. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
25. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посібник / О. І. Береславська, О. М. Наконечний, М. Г. Пясецька та ін.; за заг. ред. М. І.Славука. – Київ : КНЕУ, 2002. – 392 с.
26. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: монографія / В. Козюк, А. Крисоватий, Є. Савельєв та ін.; за наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. – 504 с.
27. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України. – Київ : КНЕУ, 2003. – 948 с.
28. Одягайло В. М. Міжнародна економіка: навч. посібник. – Київ : Знання, 2005. – 397 с.
29. Покрещук О. О. Правове регулювання міжнародної торгівлі у контексті норм і правил ГАТТ/СОТ. – Київ : Зовнішня торгівля, 2003. – 512 с.
30. Пятницькій В. Т., Оніщук О. В. Міжнародна торгівля послугами на основі принципів СОТ. – Київ : UEPLAS, 2001. – 72 с.
31. Рамберг Я. Міжнародні комерційні транзакції : пер. з англ. / Я. Рамберг. – Київ : ЗЕД, 2012. – 624 с.
32. Романчиков В. І., Романченко І. О. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 256 с.
33. Руденко Л. В. Транснаціональні корпорації: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – Київ : КНЕУ, 2004. – 227 с.
34. Світова економіка: підручник / за ред. А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.
35. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: монографія / за ред. Д. Г. Лук'яненка. – Київ : КНЕУ, 2001. – 538 с.
36. Сучасні тенденції міжнародних економічних відносин. Економічна інтеграція України у світове господарство : кол. монографія / І. М. Посохов та ін. ; ред. І. М. Посохов; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 450 с.
37. Україна в процесах міжнародної інтеграції / За ред. д-ра екон. наук В. Р. Сіденка. – Харків : Форт, 2003. – 280 с.
38. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини. Історія: підручник. – Київ : Либідь, 2006. – 392 с.
39. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підручник для студ. екон. спец, вищих навч. закл / А. С. Філіпенко. – Київ : Либідь, 2008. – 408 с.
40. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: монографія / за наук. ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого та д.е.н., проф. О. М. Сохацької. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2018. – 478 с.
41. Чужиков В. І. Регіональні інтеграційні стратегії постсоціалістичних країн Європи: монографія. – Київ : ТОВ «Кадри», 2003. – 297 с.
42. Шкодін І. В. Сучасні тенденції самоорганізації світової економічної системи / І. В. Шкодін // Економіка України. – 2012. – № 9. – С. 70–77.
43. Школа І. М. Міжнародні економічні відносини : підручник для студ. вищ. навч. закл. / І. М. Школа, В. М. Козменко, О. В. Бабінська. – Чернівці : Книга-XXI, 2007. – 544 с.

Допоміжна література

1. Антонович М. Міжнародне право: навч. посібник. / М. Антонович. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 384 с.
2. Бабець І. Г. Проблеми інституційного забезпечення міжнародного науково-технічного співробітництва регіонів / І. Г. Бабець // Науково-технічна інформація. – 2010. – № 3. – С. 8–13.
3. Бахчеванова Н. В. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2010. – 403 с.
4. Братко І. В. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги: стан, тенденції та перспективи розвитку : монографія / І. В. Братко, А. І. Дмитрієва. – Одеса : Фенікс, 2011. – 248 с.
5. Вачевський М. Маркетинг світового господарства та Україна в міжнародних економічних відносинах // Вища школа. – 2010. – № 2. – С. 60–67.
6. Гражевська Н. І. Інституційна зміна світової економіки за умов фінансової глобалізації / Н. І. Гражевська, В. І. Трохименко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 58–68.
7. Грищенко А. Європейський та євразійський вектори економічної інтеграції України / А. Грищенко // Економіка України. – 2012. – № 7. – С. 80–88.
8. Дикань В. Л. Дослідження міжнародних стандартів управління ризиками / В. Л. Дикань, І. М. Посохов // Бізнес Інформ. – 2014. – № 1. – С. 314-319.
9. Інноваційна економіка: навч. посібник / О. А. Довгаль, Г. В. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 148 с.
10. Козик В. В., Панкова Л. А., Григор'єв О. Ю. Босак А. О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: практикум. – Київ : Вікар, 2003. – 368 с.
11. Козик В. В., Панкова Л. А., Карп'як Я. С. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч. посібник. 2-ге видання., перероб. і доп. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
12. Кулішов В. В. Дослідження сучасної світової глобалізації в економічних процесах / В. В. Кулішов // Вища школа. – 2011. – № 9. – С. 92–100.
13. Куриляк В. Є. Цивілізаційний розвиток світової економіки: етапи і концепції / В. Є. Куриляк, С. О. Геращенко // Вісник Академії митної служби України. Серія «Економіка». – Дніпро, 2010. – № 2. – С. 31–38.
14. Мандибура В. Фіктивний капітал в умовах сучасної світової економіки / В. Мандибура // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Економіка. – Київ, 2011. – Вип. 132. – С. 5–9.
15. Омельченко А. В. Поняття та ознаки зовнішньоекономічної діяльності як предмета правового регулювання / А. Омельченко // Право України. – 2011. – № 5. – С. 218–223.
16. Омельченко А. В. Система та правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні / А. В. Омельченко // Адвокат. – 2011. – № 7. – С. 26–30.
17. Опришко В. Ф. Міжнародне економічне право: концепції та поняття / В. Ф. Опришко // Право України. – 2012. – № 9. – С. 407–415.
18. Плахотнюк Н. Явище глобалізації світової економіки у міжнародно-правовому аспекті / Н. Плахотнюк // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 9. – С. 52–55.
19. Посохов І. М. Аналіз рівня життя населення та особливості державного регулювання цін на соціально значимі товари в Україні / І. М. Посохов, В. Г. Штучний // Вісник Харківського нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. – № 743. – 12 с.
20. Проценко І. М. Становлення та розвиток принципу взаємної економічної вигоди в міжнародному економічному праві / І. М. Проценко // Часопис Київського університету права. – 2011. – № 4. – С. 349–352.
21. Ревуцький С. Ф. Теоретичні засади поняття та сутності розвитку світової економіки / С. Ревуцький // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011. № 2. – С. 30–33.

22. Ревуцький С. Ф. Теоретичні засади щодо інноваційного та постіндустріального розвитку світової економіки / С. Ф. Ревуцький // Питання інтелектуальної власності. – Київ, 2011. – Вип. 9. – С. 250–258.
23. Резніков Н. Перспективи мультиполярної валютної системи в умовах ребалансування світової економіки / Н. Резніков, М. Відякіна // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Міжнародні відносини. – Київ, 2012. – Вип. 38/39. – С. 74–77.
24. Резнікова О. О. Нові тенденції розвитку світової економіки: глобальне управління як реальність сьогодення / О. О. Резнікова // Фінанси України. – 2011. – № 11. – С. 45–53.
25. Сіденко В. Модифікація світової економіки під впливом новітніх факторів глобальної трансформаційної кризи / В. Сіденко // Економіка України. – 2012. – № 5. – С. 18–31.
26. Старостіна А. О. Економіка зарубіжних країн / А. О. Старостіна, А. О. Длігач, Н. В. Богомаз. – Київ : Знання-Прес, 2009. – 454 с.
27. Харкова Л. О. Глобалізація світової економіки та її вплив на міжнародний рух капіталу // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2009. – Вип. 82, ч. 2. – С. 95–100.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. doingbusiness.org – Рейтинг Doing Business.
2. eulerhermes.com – Euler Hermes – міжнародна компанія зі страхування експортних кредитів.
3. iccwbo.org – Міжнародна торгова палата.
4. ie.org.ua – Інститут економіки промисловості НАН України.
5. ilo.org – Міжнародна організація праці.
6. imf.org – Міжнародний валютний фонд.
7. kmu.gov.ua – Урядовий портал.
8. liga.net – Українське законодавство та правові інформаційні ресурси.
9. mfa.gov.ua – Міністерство закордонних справ України.
10. oecd.org – Організація економічного співробітництва та розвитку.
11. ukraine-eu.mfa.gov.ua – Представництво України при Європейському Союзі.
12. ukrstat.gov.ua — Державна служба статистики України.
13. un.org – Організація Об'єднаних Націй.
14. unctad.org – Міжнародна конференція ООН з торгівлі та розвитку.
15. unicef.org – Міжнародний обчислювальний центр.
16. worldbank.org – Світовий банк.
17. wto.org – Світова організація торгівлі.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформах Zoom та Google Classroom проводяться всі лекційні заняття;

- дистанційно на платформах Zoom та Google Classroom код класу w7xoj3w, посилання: <https://classroom.google.com/c/MTg2ODM3NzEуMTk3>) в певному відсотку можуть проводитися практичні (семінарські), консультації, а також контроль самостійної роботи;

- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться практичні та семінарські заняття у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік дистанційно.